

Mindenki nyert

A Hősök nyomában döntője Salgótarjánban

Salgótarján, megyei könyvtár olvasóterme. Hatvanöt fiatal hajol az asztalok fölé. Nevek, dátumok röpködnek. A Hősök nyomában vetélkedő megyei előselejtezőjén vagyunk. A tét nagy: a tizenhárom csapatból kerülhet a délutáni döntőbe. Innen két-tő Ceglédre Cegléd messze van. Közéledik a délután, s marad hat csapat. Két üzemi nagybányai szolgáltató, ZIM és négy középiskolás: Balassagyarmat, Nagybány, Salgótarján és Romhány gimnázistái.

Kezdődik a döntő. A művelődési központ színházterme.

Simon Zsuzsa: késő estig nézzük őket...

Negyszáz szurkoló. A színpadon hat csapat, harminc versenyző. Molnár László játékvezető bemutatja a csapatokat. A nézőtérén taps, buzdítás. Kezdődik. Pereg a film. Várnai Zseni beszél. Sípszó. A versenyzők összeszűnnek. Tíz kérdésre kell válaszolniuk. A zsűri értékel. Újabb kérdések — frappáns válaszok. Jól felkészültek a csapatok. Korábbi táviratokat, dokumentumokat kell megfejteni. A színházterem egykori idők munkásmozgalmi eseményeinek, szabadságharcainak színhelye. Szaporodnak a pontok. A nagybányai technikusok, műszerészek tudnak. Vezetnek. Mögöttük a tarjáni Madách csapata, és a nagybányai gimnázisták. Már másfél óra tart a vetélkedő. Újabb kérdések. Most a kormányzótanács tagjait, majd plakátokat kell felismerni.

Tud a közönség. A játékvezető két segítőtárs — Fábri Györgyné és Mádai Péter — a közönségnek tesz fel kérdéseket. A jutalom: csokoládé, töl-

lőtoll. Nagy tapsot kap Adorján Attila nyolcadikos úttörő Zagyvapálfalváról. Kapásból sorolja a Tanácsköztársaság idején kiadott bélyegsorozat értékeit a Vyx-jegyzékről is pontos a meghatározása. A közönség mindenki tud. Kérdés nem marad válaszolatlanul, és a kiadott totószelvényeken sok a találat. Jól felelnek a teremben ülő honvédek. A nyertesek közül néhány név: Tóth Tibor, Hasznosi István, Répási Lászlóné, Sánta Péter, Balogh István.

Csengetés jelzi: kezdődik a finis. Egy pillantás a versenytáblákra: 1. Nagybányai Szolgáltató 45, 2. St. Madách gimnázium 44, 3. Nagybányai gimnázium 38, 4. Romhányi gimnázium 36 ponttal. Szoros a verseny a ZIM és a balassagyarmati balassisták is jól tartják magukat.

Ki az igazi győztes? Az óramutató háromnegyed ötöt mutat. A verseny legizgalmasabb része most jön. A csapatok dátumokat kapnak. 1918. november 24., 1919. március 21. Riportot kell készíteni szereplőkkel. Jól csinálják? Igen. Legjobban a nagybányai gimnázisták. A csapatot Kishall László vezeti, aki pár héttel ezelőtt a „Ki miben tudós” történelmi vetélkedő győztese volt. Ügyesek a romhányiak és a tarjáni gimnázisták. Az utolsó 30 kérdés. A helyes választást korongot kap a csapat. Befejeződött. Egymás nyakában a Madách gimnázisták, megrohanják a szolgáltató versenyzőit. Kijut az elismerésből a többi négy csapatnak is. Eldől a verseny. A győzelmet a Madách gimnázium szerezte meg a szolgáltató előtt. A pontkülönbség minimális. A további sorrend: nagybányai gimnázium, romhányi gimnázium, ZIM, balassagyarmati Balassi gimnázium. Az 1—2. helyezett Ceglédre készül. Mondjuk így: a két győztes. Az igazi győztes a közönség. Azok, akik végighallgatták, játszották a vetélkedőt. Ezen a délutánon csak tanulni lehetett. A verseny bizonyított. A fiatalok a hősök nyomában járnak.

Cegléd előtt. A Madách gimnázium csapatának legboldogabb tagja Simon Zsuzsa, a kapitány. Sorolja a csapat tagjait: Keményvári Éva, Maring Katalin, Miskolczi István, Zsélyi András. A kapitány még ezt mondja:

— Nagyon boldogok vagyunk. Hogy mennyi mindent gyűjtöttünk össze. A múlt héten például megszálltuk a tanárné. Dokumentumok, könyvek. Sokszor késő estig néztük őket. Aztán a megyei

könyvtár. A Munkásmozgalmi Múzeum. Hány munkaóra? Hát, ezt nem tudnám megmondani. Az biztos. Ceglédre nagyon kell készülnünk. Lehet, hogy tévé elé jutunk? Megpróbáljuk.

Répás Lászlónak, a nagybányai szolgáltató technikusának (ő is csapatkapitány) elsőségek a gimnazisták gratulálnak, aztán a munkatársak, Lehet is.

— Nagyon elégedett vagyok a szerepléssel. Sőt: nagy öröm hogy továbbjutottunk. Egy műhelyben dolgozunk: Su-

Répás László: megérte a fáradság (Koppány György felvétele)

lyok István technikus. Pongyi István és Gombai Zoltán műszerész, Csomor Géza üzemmérnök. Baki, hogy a bemutatkozásnál technikuskak degradáltam. Nem baj. Megérte a fáradság. Munka után a KISZ-irodában jöttünk össze. Két héten át körülbelül 35 könyvet néztünk át. Ceglédre is szeretnénk bizonyítani — mondja Répás László.

Ceglédre február 22-én öt megye csapatai küzdenek a kamera elé jutásért, köztük a két nőgrádi is.

Szokács László

Téli utazás az NDK-ban

Derülátó a főpolgármester

Drezda város főpolgármestere, dr. Gerhard Schill egy hosszúranyúlt munkaértekezletről érkezett vissza, mikor titkárnője bejelentette. A kérdésre: mi okozza Drezda főpolgármesterének a legtöbb gondot? — így válaszolt: — A munkaerőhiány. Az üzemeitől az építkezésig a dolgozók hiányzik legjobban. Ezért törekszünk minden iparágban a lehető legteljesebb automatizálásra. Drezda ipari óriássá nőtt, ez határozza meg gondjaink zömét. Rög-tön hozzá kell tennem, hogy több száz magyar segít nekünk, az üzemekben is, az építkezéseken is.

— Mi a véleménye a magyar fiatalokról? S megkérem, hogy ezt a véleményt az udvariasság kötelme nélkül fogalmazza.

— Csak azt mondom, amit gondolok. Nagyon meg vagyunk elégedve a magyarokkal. Dolgosak, szorgalmasak, értékes munkát végeznek. Ha az apróbb kilengésekre céloz, megnyugtatom, az arány nem rosszabb, mint a mi fiatalok között, s egyébként is elvéve fordul elő. Remélem, hogy a Hochhaus megépítése méltó kifejezése a magyarok iránti megbecsülésnek. Szeretnénk, ha a fiúk és lányok minél otthonosabban éreznék magukat nálunk. (A 16 emeletes munkásszállóban 600 fiatal kapott kényelmes, kellemes otthont).

Kétezzer lakás évente

— Mennyibe került a „Magasház”?

— Négy és fél millió márkába. Több hasonló épületet is tervezünk, részben az építőmunkások, részben a diákok számára. A lakásépítési program mellett az egyik fontos feladatunk.

— Ha már a lakásépítés szóba került, megtudhatnám, hány jogos igénylőt tart nyitva a város, és hány lakás épül évente?

— Kétezret építünk, ez az utóbbi két év átlaga. Nyilván tartásaink szerint e pillanatban hater ezer drezdai család jogos igényét kellene kielégítenünk. Viszonylag nem nagy szám, s az igénylők leg-többje még kihúzza egy-két évig (sok például a szülőknél lakó fiatal házaspár), de igyekszünk lerövidíteni a várakozási időt.

A részleteket s az átfogó városrendezési tervet egy emelettel lejjebb tudtam meg. Dr. Schill főpolgármester a búcsúzáskor még megjegyezte, hogy a sok gond ellenére nagyon derülátó, mert tudja, milyen mélypontról indult Drezda, s tudja, hol tart ma. A jövőről pedig Kirt W. Leucht mondhat legjobbat...

A város főépítész-tervezője mozgalmas pályafutása során maradandó emlékeket hagyott az utókorra: Berlin városközpontját, Eisenhüttenstadt (a magyar Dunajváros-hoz hasonló új város) tervét, s a most megvalósuló drezdai építkezéseket például. A nemzeti Díj első fokozatának kitüntetését, a Német Építészeti Akadémia levelező tagja, s az NDK Építész és Tervező Szövetségének elnöke, hogy csak a főbb tisztségeit említsük. Kitűnő előadó, szemléletesen festi, jeleníti meg az 512 ezer lakosú város jövőndő képét. A terv, mondja, nemcsak a mának és a közvetlen holnapnak szól, hanem a következő évszázadoknak. Az emberiség jövőndő életformája nagyvárosi keretekben alakul ki. Drezda körül valóban sorra olvadnak be a nagyvárosba s környéké kisvárosok: Radeberg, Radebeul, déli irányban pedig Hei-

denanig, sőt majdnem Pirnáig megszakítatlan a településlánc. Nem utópia tehát az a kép, amelyről Kurt W. Leucht beszél: a 850 ezer lakosú Drezda.

Kétmillió látogató

— Igen, addig rengeteg a munkánk, de merész tervek nélkül hajthatatlan a település. Nem utópia tehát az a kép, amelyről Kurt W. Leucht beszél: a 850 ezer lakosú Drezda.

A lakásprogram alapelvei közül figyelemre méltó, hogy az 1970-től felépítendő évi 8000 (majd fokozatosan 7000—8000) lakás 65 százaléka 3—4 szobás lesz, valamennyi fűtött, s a lakóhelyiségek alapterülete az eddigi 11 négyzetméteres átlaról 15 négyzetméterre növekszik.

Építkezés, építkezés

A következő két év alatt beépítik a még foghíjas városrészeket, a belvárosi architektónikus egységet nem bontják meg a magasházakkal, a történelmi értékű és jellegű épületek teljes helyreállítását után az óváros harmonikusan beilleszkedik a környező lakónegyedek toronyháza, modern lakótelepjei közé. Három nagy szálloda építését fejezik be az NDK jubileumi évében, majd 1971 végéig újabb két hotel épül, s összesen 3600 szállodai szoba várja Drezda vendégeit.

A közlekedés ma, még egyik legfájóbb pontja a fejlődő városnak, a Csehszlovákiából megrendelt 90 új gyorsvasúti kocsi ebben az évben várják, majd kicserélik a teljes régi kocsiparkot. Épül az észak—dél irányú főközlekedési vonal, s megkezdődik a kelet—nyugati összekötő út építését.

Az Elba mentén üdülőtelepeket létesítenek. A közlekedés egyik alapelve, hogy a város bármely pontjáról 30 perc maximális utazási idő alatt megközelíthető legyen a munkahely, vagy az üdülőhely.

(Befejező rész következik) Bertalan Lajos

Elítéltek

a nemti betörőt

Mint jelentettük, a nemti italból Sebők János dorog-házi lakos betörés útján 3330 forintot vitt el. A pénzt elherdálta, java hányadát elitta. Ezt megelőzően ellopta budapesti szállásadója orkányját. Sebők nem sokkal az után követte el a betörést, hogy kétévi és hathónapi, hasonló bűncselekmény elkövetése miatt kiszabott szabadságvesztés büntetését kitöltötte.

A salgótarjáni járásbírósa most ez utóbbi büntetésnél három hónappal hosszabbított kétévi és kilenchróboti szigorított börtönt szabott ki Sebők Jánosra, mellékbüntetés-ként pedig öt évre eltiltotta a közügyektől. Ez az ítélet rávilágít arra, hogy a bűnözéshez megalkodott módon ragaszkodó emberekkel szemben semmiféle elnézésnek nincs, de nem is lehet helye; Sebők nem részesülhet feltételes szabadságra bocsátás kedvezményében, büntetését a legsúlyosabb fokozatban kell kitöltenie.

Pádár András

Az elnök vizsgálja

Egész éjszaka nyugtalanul hanykolódott fekhelyén. Amikor a fáradság már szinte ólomáuljal nehezédett rá, aludni próbált. Am a lényegszendérgések csak röviddek voltak. Fel is kelt, amint megvirradt. Hiába, ha az ember túljut az ötven esztendőn, már nem mennek olyan egyszerűen a dolgok, ahogy elképzelte. Tanulni is, vizsgálni is nehezebb, mint a fiataloknak. Mégis elszönekült le, hogy számot adjon a fejlesztendő anyagról. Mert Tóth István, az érsekivádkerti Magyar—Csehszlovák Barátság Termelőszövetkezet elnöke, harmadéves hallgatója a Marxista—Leninista Esti Egyetemnek.

Délután, amikor elkezdődött a zárszámadó közgyűlés, már újra nyugodt volt. Vé-

gigtekintett az asszonyok és a férfiak népes seeregén és beszélni kezdett.

— ...Kifogtunk az aszályon, akár-hogy is erősködött velünk az eső nélküli május, június... Nem bírt a műtrágyával, a gépeikkel, de mindennekelőtt a szorgalmas szövetkezet-i tagokkal.

Gabonából, dohányból és még néhány más növényből, soha nem hozott olyan gazdag termést a vadkerti határ, amilyet az elmúlt esztendőben. A vezetőik és a tagok, a növénytermesztők, állattenyésztők és traktorosok „bedolgoztak” a közös kasszába 40 millió forintot. Ebből már fizetni is lehetett szépen. Harminc-nyegyven ezer forintot a legszorgalmasabbaknak, s Érsekivádkerten a 71 esztendő Nagy Sándor sem adta alább 30 ezer forintnál.

A székek megmelegcsentek, ahogy egymás után álltak fel a tagok. Fiatal, pirosarcú asszony magyarázta:

— Az asszonyok dolgozni szeretnének télen is... Mert értelme van a munkának... Pénzt, háztájit, meg később a nyugdíjat hozza... Mert az útról, a jövedelmező útról... ne térjenek le... Egyenesen állt, s nézett szembe az elnökkel.

Pásztor Jánosné, Fábrián Ignác, Erdős János, Hives Ferenc mind megannyi hasznos, jó tanácsot rakott a vezetőség, Tóth István „tarisznyájába”. Mert az idén jól vizsgázott az elnök a szövetkezetben is. De egy év múlva megint csak itt áll majd a kétszáz tag előtti Tóth István. Akkor sem szeretne szégyent vallani.

V. G.

Faluról falura

A nézsai lokálpatrióták

A megyében az a mondás járja, hogy Nézsai az istenháta mögött van, s vihar-sarokban — ahogy nevezik a megye délnyugati csücskét. Anynyi bizonyos, körülményes a megközelítése, mivel a főt-vonalaktól igen távol fekszik. Úgy látszik azonban, hogy mindez kevésbé érdekli a községbelieket: töretlen szívóssággal munkálkodnak a község fejlesztésén, szépítésén.

Harc a központért

Ne mondjunk mást, csak azt a hétszáz ezer forint értékű társadalmi munkát említsük, amit tavaly végeztek. Ennyivel járultak hozzá a nézsaiak kényelmesebb életükhöz.

Az alig ezerháromszáz lakosú községben nagy összeg ez. Am a szerencse megsem kedvezett nekik, mert a megyei versenyben is csak a negyedik helyen végeztek, s nem kaptak jutalmat. Ahogy emlegetik, „semmi sem jött visz-sza”. Egy másik dolog azonban jobban bántja a nézsaiakat. Korábban arról volt szó, hogy a községbe telepítik az egyesült termelőszövetkezet központját, mivel Nézsai környéki község. A községbeliek azzal érvelnek, hogy itt van a gyógyászat, az orvos és itt a központja az állatorvosnak is. Sőt már az iskolát is körzetesítették.

Ingázó pedagógusok

Annyi bizonyos — s ezt nem tagadják a nézsaiak —, hogy az egykori, helybell termelő-

szövetkezet nem dicsekedhetett olyan eredményekkel, mint a szomszédos nógrádsápi gazdaság, ahol most van a szövetkezeti központ. De hozzáteszik, hogy a nézsai üzeme-gység tavalyi eredményei sem megvetendők. A helybeli lokálpatrióták ezt emlegetik, amikor szóvá teszik a központ kérdését. Persze megoszlanak a vélemények, mert jó néhányan elégedettek a jelenlegi helyzettel. Elmondják, hogy a szövetkezet elnöke többet tartózkodik Nézsáin és Legénden, mint Nógrádsápon.

Akadnak azonban sokkal fontosabb gondok, amelyeknek a megoldása rengeteg fejte- réssel jár. Ilyen például a pedagóguslakások kérdése. A tizenkét tagú nevelőtestület egyik része a szomszédos községekben jár Nézsára. Az igazgató Alsópetényből, a nevelők pedig Nógrádkövesdről, Ósagárdról. Jelenleg csupán két pedagóguslakás megfelelő, s most vett még egyet a községi tanács, azonban ezt még rendbe kell hozni. Három pedagógusnak saját lakása is van: A tanács anyagi erőforrásai kimerültek, s a községben tanító pedagógusok ragaszkodnak a lakáshoz, hiszen az ott-hon a legerősebb kötelék, ami egy községhez köti az embereket. A tanács mint keresi, kutatja a lakásszerzés lehetőségeit. Hogy megtalálják-e? — az más kérdés...

A tanács vezetői fanyar mosollyal mondják el, nehéza helyzetük, hiszen még a saját munkahelyük is veszélyben forog. S ezt a tanács-házára értik, amelynek a teteje veszedelmesen átengedi a csapadékok. A felújításra

azonban csak 1973-ban kerül sor, amikor majd pénz lesz rá.

Oregember rossz vízzel él?

A víz azonban nemcsak ebben a formában okoz gondot a községi vezetőknek. Azt mondják: bárcsak ivóvíz lenne ele-gendő, de sajnos nincs. A kutak többségében rossz a víz. Törpe vízmű kellene, amit már a tanácsválasztásokat megelő-ző jelölő gyűléseken is felve-tettek sokan. Ehhez viszont el-engedhetetlen a lakosok hoz-zájárulása. S éppen itt a bök-kendő. A községnek azon a részén, ahol a legrosszabb a kutak víze, nagyrészt idős, öreg emberek laknak, akiknek a megélhetés is gondot okoz, nemhogy a hozzájárulás előte-remtése. Az új telepen, ahol a tehetősebb fiatalok építették fej hajlékukat, jobb a víz is.

A község vezetői számítást végeztek: tíz éven keresztül, évi háromszáz forint hozzájárulást kellene fizetni a lakók-nak. Az összeg nem nagy, de sok idős ember ezt sem tudja előteremteni.

Ilyen gondokkal küzdenek Nézsáin. A megoldás bizonyítan, mert a lakosság erőfe-szítése csak kis részét teszi ki a szükséges pénzüsszegnek. A nézsaiak azt szeretnék, ha ezeknek a gondoknak a meg-oldására előbb kerülne sor, mint korábban a villamosít-tásra — amit az utolsók kö-zött kapott meg a község a megyében.